

Landsorganisasjonen i Norge

Oslo 23/3-26

Høring – forslag om integreringsstønad for nyankomne flyktninger

Norsk Tjenestemannslag (NTL) ønsker å gi Landsorganisasjonen i Norge følgende innspill i det videre arbeidet med forslaget om integreringsstønad for nyankomne flyktninger. Våre innspill er utarbeidet i nært samråd med våre lokale organisasjonsledd.

Innledende kommentarer

Norge er et flerkulturelt samfunn hvor mangfold er en del av folks hverdag. God integrering er avgjørende for at kulturmangfoldet gjør samfunnet vårt rikere på kunnskap, språk, meninger og livssyn. NTL vil bekjempe en utvikling hvor arbeidsledighet og store økonomiske forskjeller mellom grupper skaper grobunn for sosiale underklasser, segregering, fremmedhat og rasisme. NTL krever at alle asylsøkere og ureturnerbare får rett til å arbeide, og at introduksjonsprogrammet for flyktninger styrkes når det gjelder fagforeningenes rolle i arbeidslivet og viktigheten av å organisere seg.

NTL støtter regjeringens ambisjon om at flere flyktninger må komme i arbeid. Mange stortingsmeldinger peker på at Norge har et betydelig framtidig arbeidskraftbehov, samtidig som sysselsettingen blant flyktninger og innvandrere er lavere enn i befolkningen ellers (Meld. St. 31 (2023–2024¹); Meld. St. 17 (2023–2024²); Meld. St. 33 (2023–2024³)). Å lykkes bedre med å få flere i arbeid vil gi gevinster for den enkelte, for arbeidsgivere og samfunnet i stort.

Det finnes betydelige barrierer for at flyktninger og innvandrere skal kunne få jobb. NTL mener forslaget til ny integreringsstønad ikke svarer på disse utfordringene, da løsningen ligger i tilrettelegging, ikke i å svekke flyktningenes livsgrunnlag.

---

¹ [Meld. St. 31 \(2023–2024\) - regjeringen.no](#)

² [Meld. St. 17 \(2023–2024\) - regjeringen.no](#)

³ [Meld. St. 33 \(2023–2024\) - regjeringen.no](#)

NOTAT

Forslaget fjerner enkelte gruppers rett til det som fram til nå har vært universelle rettigheter i Norge. Det medfører en uønsket retning i velferdspolitikken som NTL ikke kan støtte.

Vi mener at forslaget:

- ikke tar tak i de reelle barrierene for arbeid
- kan øke risikoen for fattigdom, særlig blant barnefamilier
- kan vanskeliggjøre arbeidet med bosetting av flyktninger
- kan øke risikoen for negativ sosial kontroll
- kan skyve flere over i svart arbeid
- kan bidra til økt stigmatisering og diskriminering

Forslaget treffer ikke de reelle barrierene og står i fare for å øke belastningen i tjenestene

NTL deler regjeringens mål om flere flyktninger i jobb, men mener ikke reduserte økonomiske ytelser vil løse dette. I etterkant av at forslaget ble sendt på høring har flere forskningsmiljøer pekt på at det flere faktorer enn økonomiske insentiver som påvirker overgang til jobb (Aftenposten, 2026; Klassekampen, 2026⁴). Kommunene trekker fram den enkeltes mangelfulle formelle kompetanse og lave norskerferdigheter, manglende samsvar mellom flyktingenes kompetanse og behovet på det lokale arbeidsmarkedet, så vel som utfordringer med å få til samarbeid lokalt som viktige hindre (Myrvold m.fl., 2025⁵).

Forslaget innfører nye regler som kommunene skal forvalte, men gir ikke nye verktøy for å løse barrierene for overgang til arbeid. I en allerede presset ressursituasjon er NTL bekymret for at dette vil kunne føre til økt belastning for LOs medlemmer som er ansatt i kommunene, og mindre tid til kvalifisering, tiltak og lokalt samarbeid for å få flyktninger i arbeid.

Forslaget gir økt risiko for fattigdom

Forslaget innebærer at flyktninger de første fem årene mister retten til økonomisk sosialhjelp og bostøtte, og i stedet mottar en integreringsstønad. Stønaden skal sikre

---

⁴ [Hvorfor tror regjeringen at lavere stønader gir bedre integrering?; Vil vi ha et todelt velferdssystem? | Klassekampen](#)

⁵ [Experiences and perceptions of Ukrainian refugees and municipal refugee services in Norway \(2024-2025\) | IMDi; Følgjeevaluering av utviklingsnettverket «Flyktningar i jobb» - OsloMet](#)

livsopphold og samtidig gi insentiver til å gå over i arbeid. NTL stiller spørsmål ved om nivået er tilstrekkelig til å sikre forsvarlig livsopphold, særlig for:

- barnefamilier
- personer med høye boustgifter
- syke og personer med ekstra helseutgifter
- personer som ikke raskt kommer i arbeid

Oppvekst i fattigdom har dokumenterbare negative konsekvenser for barns helse, psykiske helse, skolemotivasjon og deltakelse i fritidsaktiviteter⁶. NTL er bekymret for en politikk som øker risikoen for barnefattigdom, og om det er i tråd med FNs barnekonvensjon artikkel 3 om barnets beste⁷. Det er også uklart hvordan ordningen skal håndtere situasjoner der familier havner i akutt økonomisk krise. Mange nyankomne flyktninger har begrenset systemforståelse, og risikoen for feil og misforståelser er stor. Barn og ungdom kan få ansvar for å bistå foreldrene, noe som kan gi dem et urimelig økonomisk ansvar, og i verste fall gjøre at ungdom nedprioriterer egen skolegang for å hjelpe familien økonomisk.

Forslaget vil vanskeliggjøre arbeidet med bosetting av flyktninger

Forslaget, slik som det står i dag, vil vanskeliggjøre arbeidet med bosetting av flyktninger. Bo- og levekostnader i enkelte kommuner er høyere enn i andre kommuner. NTL er derfor bekymret for at forslaget vil medføre vegring hos kommuner med høye bo- og levekostnader til å bosette flyktninger, selv med tilknytning til slike kommuner, noe som igjen vil svekke regjeringens mål om spredt og treffsikker bosetting (Klassekampen, 2026b⁸).

Forslaget gir økt risiko for utnyttelse og svart arbeid

I en studie av mottakelsen av ukrainske flyktninger i Norden, peker forskerne på at Sverige har skilt seg ut ved å gi den enkelte rettigheter som asylsøkere, selv etter flere år som midlertidig kollektiv beskyttet (Aasland, A. & Hernes V., 2025⁹). Dette innebærer svært lav økonomisk stønad og begrensede rettigheter til språkopplæring og andre tiltak for integrering. Konsekvensene ser ut til å være at flere ukrainske

---

⁶ [alt-koster-penger-reddbarna2020.pdf](#)

⁷ [Barnets beste – Barneombudet](#)

⁸ [Fatima \(32\) kan miste bostøtte | Klassekampen](#)

⁹ [Sverige skiller seg ut. De har dyttet ukrainerne inn i svart arbeid.; Reception, integration and future prospects of Ukrainian refugees in the Nordic countries - Nasjonalt vitenarkiv](#)

flyktninger oppgir å leve i fattigdom, opplever utnyttelse og har gått over i svart arbeid, sammenlignet med ukrainere i andre nordiske land.

NTL er bekymret for at dersom integreringsstøtten ikke gir nok inntekt til livsopphold, kan personer som ikke slipper inn i det ordinære arbeidsmarkedet fordi de mangler riktig kompetanse og tilstrekkelig norskferdigheter, presses til å ta arbeid i gråsoner eller i den svarte økonomien. Dette vil være uheldig både for den enkelte og for den norske arbeidslivsmodellen.

Forslaget øker faren for stigmatisering og diskriminering

Forslaget innebærer at én gruppe, nyankomne flyktninger, mister rettigheter som andre personer i økonomisk sårbare situasjoner har. Forslaget kan oppfattes som å bygge på en antakelse om at flyktninger og innvandrere har andre holdninger til å delta i arbeidslivet enn befolkningen ellers.

NTL legger til grunn at det ikke finnes forskning som støtter en slik antagelse. NTL er videre bekymret for at slike generaliserte antakelser kan bidra til stigmatisering og forsterke negative holdninger i befolkningen. Forskning viser at diskriminering og lav sosioøkonomisk status har betydelige helsekonsekvenser, slik blant annet Statens undersøkelseskommissjons rapport «Undersøkelse etter drukningstragedien i Tromsø: Hva kan vi lære om integrering og flyktningshelse?» belyser (RVTS Nord, 2021¹⁰). Samfunnets måte å håndtere og møte flyktninger på, har betydning for utviklingen av helsen deres, som igjen påvirker integreringen i arbeid- og samfunnsliv.

Forslaget utfordrer ideen om det sosiale sikkerhetsnettet i den norske modellen

Etter gjeldende regelverk har personer med lovlig opphold krav på behovsprøvd økonomisk sosialhjelp som et siste sikkerhetsnett¹¹. En ordning som på forhånd avskjærer en bestemt gruppe fra denne retten, reiser viktige prinsipielle spørsmål, ikke minst opp mot grunnpilaren om universelle ordninger i den norske velferdsmodellen (NOU 2011: 7¹²; NOU 2017: 2¹³).

Selv om Regjeringen foreslår ordninger for «ekstraordinære utgifter», fremstår disse snevrere enn dagens sosialhjelpsordning. Det er uklart hvilke vurderinger som skal

---

¹⁰ [Undersøkelse etter drukningstragedien i Tromsø. Hva kan vi lære om integrering og flyktningshelse? - RVTS Nord](#)

¹¹ [Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(sosialtjenesteloven\) - Lovdata](#)

¹² [NOU 2011: 7 Velferd og migrasjon - den norske modellens framtid - regjeringen.no](#)

¹³ [NOU 2017: 2 - regjeringen.no](#)

NOTAT

gjøres og hvor høy terskelen vil være. Personer med høye helseutgifter eller særlige behov kan bli stående uten tilstrekkelig vern.

NTL er videre bekymret for at forslaget kan forskyve debatten om andre velferdsytelser. At økonomiske insentiver skal føre til deltakelse i arbeid kan også brukes som argument for at andre grupper, som for eksempel syke og uføre, også bør få innskrenket sine økonomiske rettigheter. Forslaget kan dermed påvirke debatten om for eksempel sykepengen.

Forslaget kan ha store konsekvenser for barn og familieliv

Regjeringen foreslår plikt for barna å gå i barnehage. Det er ikke slik plikt for andre barn i Norge og det kommer i liten grad fram hvordan plikten skal håndheves og hvordan kommunene skal sikre tilstrekkelig barnehagedekning.

Forslaget tar heller ikke hensyn til faktiske barnehageutgifter. Gratis kjernetid (20 timer) vil for mange være lite praktisk, særlig ved lang reisevei eller flere barn. Full plass kan bli for dyrt. Dette kan redusere barns deltakelse i barnehage, noe som igjen påvirker språk, sosial tilhørighet og utvikling.

Vedvarende økonomisk stress er en kjent risikofaktor for vold i nære relasjoner og omsorgssvikt (NVKTS, 2026; Reyal et al., 2024¹⁴). Mange nyankomne foreldre lever allerede med traumer og belastninger. Økt økonomisk usikkerhet og strenge krav kan forsterke dette. Barn rammes direkte og indirekte.

Lavere økonomisk trygghet kan også øke avhengighet av familie og nettverk, og dermed forsterke negativ sosial kontroll, særlig overfor jenter.

Begreps- og navneendringer

Regjeringen foreslår flere steder i høringsnotatet og endre begrepsbruk eller navn på eksisterende ordninger. Eksempelvis foreslås det å endre navn på introduksjonsprogrammet til integreringsprogrammet, uten at innholdet i programmet og programmets funksjon endres betydelig. NTL viser til at det medfølger en relativt stor kostnad ved slike endringer i både statlig og kommunal sektor, da veiledningsmaterieell blir utdatert. Dette gjelder nettsider, informasjonsfilmer, vedtaks- og brevmaler, m.m.

Det fremstår ikke i høringsnotatet som om slike kostnader er vurdert opp mot en eventuell gevinst ved endrede navn og begrepsbruk.

---

¹⁴ Risikofaktorer – NKVTS – En veileder om vold i nære relasjoner; [Association between individual-level socioeconomic factors and intimate partner violence victimisation in women: a systematic review protocol - PMC](#)

Norsk
Tjenestemannslag

NOTAT

Avsluttende kommentarer

NTL støtter målet om at flere flyktninger skal komme i arbeid. Vi mener imidlertid at forslaget til integreringsstønad ikke løser de reelle barrierene, og samtidig innebærer betydelig risiko for uønskede negative konsekvenser.

Med hilsen

Norsk Tjenestemannslag

/s/

Kjersti Barsok

Forbundsleder

Thomas Sandvik

Forbundssekretær